

«برنامه تولید سال۱۴۰۵» برای واحدهای مشمول فعال شد

سال ۱۴۰۵» در سامانه جامع تجارت برای برخی واحدهای تولیدی خبر داد.

به گزارش شهرآرا، علی غفوری مقدم گفت: براساس مصوبات کمیته ارز و وزارت صنعت، معدن و تجارت، واحدهای تولیدی این وزارتخانه که براساس فرمول فصل تابستان، یعنی حداکثر سابقه واردات دو سال گذشته، مشمول دریافت سهمیه نشده‌اند.

در سی‌وهفتمین نشست یکشنبه‌های اقتصادی خراسان رضوی مطرح شد

می‌توانند سند برنامه تولید سال ۱۴۰۵ خود را در سامانه جامع تجارت ثبت کنند. وی افزود، ثبت این سند برای واحدهایی که در تابستان امسال سهمیه تولیدی دریافت کرده‌اند، در حال حاضر امکان‌پذیر نیست؛ زیرا سهمیه این واحدها برای فصل تابستان ۱۴۰۵ به صورت خودکار و براساس حداکثر سابقه واردات دو سال گذشته محاسبه و اعمال خواهد شد. غفوری مقدم درباره فرایند بررسی اسناد اظهار کرد: اسناد ثبت‌شده ابتدا توسط

ادارات کل استانی بررسی و تأیید اولیه می‌شوند، سپس برای بررسی نهایی در اختیار دفاتر تخصصی مرتبط قرار می‌گیرند و در مرحله پایانی، سهمیه از سوی معاونت‌های تخصصی ذی‌ربط تخصیص می‌یابد. وی بیان کرد: پس از طی مراحل بررسی و تأیید، برای واحدهای مشمول حداکثر تا ۳۰ درصد ظرفیت درج‌شده در پروانه بهره‌برداری، به‌عنوان سهمیه ارزی فصل تابستان تعیین و اعمال خواهد شد.

شناسایی ۵۲۸ فرصت سرمایه‌گذاری در استان

پس از حمله رژیم صهیونیستی و آمریکای جنایتکار به کشور و محدودیت‌های موقت ایجادشده در مسیرهای تجارت دریایی، موضوع تأمین کالاهای اساسی از طریق راه‌های جایگزین موردنیاز کشور در دستورکار قرار گرفت. خراسان رضوی با توجه به ظرفیت‌هایش یکی از استان‌هایی بود که بلافاصله به‌عنوان یکی از مسیرهای تأمین کالاهای اساسی مورد توجه قرار گرفت. در همین راستا ۹۶ کشور برای اعزام هیئت‌های دیپلماسی اقتصادی در دستورکار قرار گرفتند. براین اساس در سه‌ماهه نخست امسال، سفر هیئت‌های اقتصادی استان به سه کشور افغانستان، تاجیکستان و ازبکستان محقق شد. روز گذشته و در سی‌وهفتمین نشست یکشنبه‌های اقتصادی استانداری خراسان رضوی، گزارشی از این سفرها ارائه شد و بحث و بررسی درباره نتایج دستاوردهای آن صورت گرفت.

گزارش خبری

روزنامه‌نگار
رضا شهبازی

ضرورت برگزاری همایش همکاری‌های مشترک با افغانستان

استاندار خراسان رضوی در این نشست گفت: برای آنکه بتوانیم فضای عملیاتی و اجرایی خوبی در ارتباط با کشور افغانستان داشته باشیم، ضروری است که فعالیت‌های علمی و اجرایی، ذیل عنوان همایش همکاری‌های مشترک میان جمهوری اسلامی ایران و افغانستان در خراسان رضوی داشته باشیم و کمیته‌های مرتبط با این موضوع در این زمینه فعال باشند. این موضوع در مدت زمان سه‌ماه آینده اجرایی شود و به این موضوع توجه شود که وزارتخانه‌ها و سازمان‌های ملی نیز در آن دخیل باشند و دبیرخانه آن در استان فعالیت داشته باشد.

غلامحسین مظفری با اشاره به ایجاد منطقه آزاد دوغارون، افزود: زمینه‌های خوبی برای فعالیت و حتی رقابت سرمایه‌گذاران در این منطقه فراهم شده است.

مظفری همچنین بر ضرورت توسعه روابط فرهنگی با افغانستان با نام‌گذاری معابر در کشورهای ایران و افغانستان تأکید کرد.

ضرورت تقویت دیپلماسی اقتصادی

استاندار خراسان رضوی همچنین بر ضرورت تقویت ارتباط میان سفارت جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان با فعالان اقتصادی استان تأکید کرد و گفت: وزیر امور خارجه تاجیکستان بر ضرورت تقویت دیپلماسی اقتصادی تأکید کرده و انتظار می‌رود این ارتباط تقویت شود.

استاندار خراسان رضوی همچنین گفت: در آینده

بازار

روزنامه‌نگار
عبدالرضا شهبازی

میوه و تره‌بار مشهد در گفت‌وگو با شهرآرا، بازبودن مرزهای صادراتی و فعالیت دلالان را عامل اصلی گرانی‌های اخیر دانست.

حمید آزادی گفت: در حال حاضر بازار تولید برای سیب زمینی و گوجه‌فرنگی وجود ندارد. رئیس اتحادیه خرده‌فروشان میوه و تره‌بار مشهد با تأیید وضعیت قیمت‌ها اظهار کرد: متأسفانه قیمت هر کیلوگرم سیب زمینی، همچنین گوجه‌فرنگی درجه یک و ممتاز در بازار به ۶۰ هزار تومان رسیده است. این در حالی است که قیمت این محصولات در هم حدود ۴۰ هزار تومان تخمین زده می‌شود اما عطش صادرات

می‌توانند سند برنامه تولید سال ۱۴۰۵ خود را در

سامانه جامع تجارت ثبت کنند. وی افزود، ثبت این سند برای واحدهایی که در تابستان امسال سهمیه تولیدی دریافت کرده‌اند، در حال حاضر امکان‌پذیر نیست؛ زیرا سهمیه این واحدها برای فصل تابستان ۱۴۰۵ به صورت خودکار و براساس حداکثر سابقه واردات دو سال گذشته محاسبه و اعمال خواهد شد. غفوری مقدم درباره فرایند بررسی اسناد اظهار کرد: اسناد ثبت‌شده ابتدا توسط

برخی شیطنت‌های دشمنان شود. باید مسائل مربوط به افغانستان را متفاوت ببینیم.

خراسان رضوی می‌تواند پایتخت همکاری‌های اقتصادی ایران و افغانستان باشد

رئیس کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی اتاق بازرگانی خراسان رضوی هم در این جلسه از سفر هیئت تجاری ایرانی به افغانستان با عنوان پنجره‌ای به آینده روابط اقتصادی دو ملت ایران و افغانستان یاد کرد و گفت: افغانستان برای ایران فقط یک بازار صادراتی نیست، بلکه بخشی از حوزه تمدنی مشترک و همسایه‌ای با پیوندهای عمیق فرهنگی، زبانی، تاریخی، اقتصادی و یکی از مهم‌ترین شرکای ایران در شرق کشور است. سخن‌گفتن از افغانستان به معنای صحبت درباره اقتصاد آینده شرق ایران است.

حسین محمدیان با تأکید بر اینکه افغانستان خواستار گسترش همکاری با ایران در دو بخش دولتی و خصوصی است، افزود: افغانستان، استان خراسان رضوی را توانمندترین و نزدیک‌ترین استان برای همکاری می‌داند. امروز فرصت‌هایی برای سرمایه‌گذاری در افغانستان وجود دارد که اگر برایش برنامه‌ریزی نکنیم، کشورهای دیگر جایگزین خواهند شد و رقابت منطقه‌ای درمورد آن وجود دارد. استان خراسان رضوی می‌تواند پایتخت همکاری‌های اقتصادی ایران و افغانستان باشد. محمدیان در ادامه، خواستار تشکیل شورای عالی همکاری‌های اقتصادی خراسان رضوی و همکاری‌های اقتصادی در قالب نشست‌های تخصصی بررسی و برطرف شود.

همایش‌های مشترک سرمایه‌گذاران ایران و افغانستان، تشکیل صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک، تسهیل صدور روادید فعالان اقتصادی و استفاده از ظرفیت دانشگاه‌های مشهد برای مدیران و متخصصان افغانستانی، می‌تواند در بهبود و توسعه همکاری‌های دو کشور مؤثر باشد.

درخواست افزایش خطوط پروازی مشهد و آسیای میانه

عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی استان به برخی ابعاد سفر هیئت تجاری ایران به تاجیکستان اشاره کرد و گفت: افتتاح دفتر اتاق مشترک ایران و تاجیکستان در شهر دوشنبه، از جمله اتفاقات

آزادی، علت اصلی این گرانی افسارگسیخته را نه در کمبود ذاتی محصول، بلکه اولویت‌یافتن صادرات به کشورهای همسایه دانست و تصریح کرد: گوجه‌فرنگی و سیب‌زمینی تولیدی کشور به مقصد عراق و بخش کمتری به افغانستان صادر می‌شود. مشکل اینجاست که مادر شرایط فعلی

یادداشت

آسیب‌شناسی ساختار صادرات خراسان رضوی

صادرات خراسان رضوی طی سال‌های اخیر از نظر ارزش اسمی روندی افزایشی داشته‌است، بااین‌حال بررسی دقیق‌تر شاخص‌های عملکردی نشان می‌دهد که رشد صادرات استان عمدتاً مبتنی بر عوامل قیمتی و بازارهای سنتی بوده و کمتر ناشی از ارتقای ساختار صادراتی، تنوع‌سبد کالایی و توسعه‌پایدار بازارهای هدف است. تمرکز بالای صادرات بر چند گروه کالایی محدود و وابستگی به بازارهای همسایه، ریسک‌پذیری تجارت خارجی استان را افزایش داده و ضرورت بازنگری در رویکردهای توسعه صادرات را برجسته می‌کند.

بر اساس آمارهای گمرکی و گزارش‌های رسمی تا پایان دی‌ماه ۱۴۰۴، ارزش صادرات استان خراسان رضوی نسبت به دوره مشابه سال قبل افزایش داشته‌است. بااین‌حال، تحلیل هم‌زمان ارزش و وزن صادرات نشان می‌دهد که این رشد عمدتاً ناشی از نوسانات قیمت‌های جهانی برخی اقلام صادراتی و بهبود مقطعی تقاضا در بازارهای هم‌جوار بوده است. این امر نشان می‌دهد که سهم ارتقای کیفیت، تنوع محصول و ورود به بازارهای جدید در رشد صادرات استان همچنان محدود است.

همچنین ترکیب صادرات استان نشان‌دهنده تمرکز درخورد محصولات پتروشیمی و پالایشی، مواد معدنی و فلزات پایه و محصولات کشاورزی خام یا نیمه‌فراوری شده است. این ساختار، اگرچه در کوتاه‌مدت امکان تحقق ارزش صادراتی را فراهم می‌کند، اما در بلندمدت موجب وابستگی بالا به شرایط قیمتی بازارهای جهانی و کاهش انعطاف‌پذیری صادرات استان می‌شود. سهم محدود محصولات نهایی، فراوری‌شده و دارای برند، یکی از مهم‌ترین چالش‌های ساختاری صادرات استان محسوب می‌شود. از طرفی الگوی صادرات استان خراسان رضوی عمدتاً مبتنی بر بازارهای همسایه نظیر افغانستان، ترکمنستان و عراق است. این بازارها به دلیل نزدیکی جغرافیایی و هزینه‌های حمل‌ونقل پایین، مزیت نسبی برای صادرکنندگان استان ایجاد کرده‌اند، اما در عین حال، تمرکز بیش از حد بر آن‌ها، ریسک‌های سیاسی، ارزی و مقرراتی تجارت خارجی استان را افزایش داده است.

در کنار بازارهای سنتی، کشورهای حوزه CIS و اوراسیا به واسطه دسترسی‌های ریلی و توافقات تجاری منطقه‌ای، ظرفیت درخورد توجهی برای توسعه صادرات استان دارند. بااین‌حال، چالش‌های مرتبط با لجستیک، نظام پرداخت و فرایندهای مرزی، مانع بهره‌برداری کامل بخش خصوصی از این ظرفیت‌ها شده است.

تحلیل وضعیت موجود نشان می‌دهد که صادرات استان با مجموعه‌ای از چالش‌های نهادی و عملیاتی مواجه است. از منظر نهادی، تعدد مقررات، تغییرپذیری رویه‌های صادراتی و نبود هماهنگی مؤثر میان دستگاه‌های مرتبط، موجب افزایش هزینه‌های مبادله و طولانی‌شدن فرایندهای صدور مجوز و ترخیص کالا شده است. این شرایط به‌ویژه برای بنگاه‌های کوچک و متوسط که سهم درخورد توجهی در صادرات استان دارند، محدودکننده است.

در بعد عملیاتی، محدودیت دسترسی به منابع مالی و بیمه صادراتی، مشکلات لجستیکی و ازدحام در مرزهای اصلی استان از جمله دوغارون و لطف‌آباد، همچنین نوسانات شدید نرخ ارز و پیچیدگی بازرگشت ارز حاصل از صادرات، ریسک فعالیت صادرکنندگان را افزایش داده است.

خراسان رضوی در کنار چالش‌ها، از فرصت‌های مهمی برای توسعه صادرات برخوردار است. موقعیت استان در کریدورهای ترانزیتی شمال – جنوب و شرق – غرب، امکان ایفای نقش فعال‌تر در تجارت و ترانزیت منطقه‌ای را فراهم می‌کند. همچنین، بهره‌گیری از ظرفیت پیمان‌های منطقه‌ای، به‌ویژه اتحادیه اقتصادی اوراسیا، می‌تواند مسیر ورود صادرکنندگان استان به بازارهای جدید را هموار سازد.

در سطح استانی، ظرفیت بالای صنایع تبدیلی کشاورزی، شرکت‌های دانش‌بنیان و امکان توسعه صادرات خدمات به‌ویژه در حوزه گردشگری سلامت و زیارتی، زمینه مناسبی برای افزایش ارزش افزوده صادرات و کاهش خام‌فروشی ایجاد کرده است.

روی خط اقتصاد

دلیل افزایش قیمت طلا در بازار

شهرآرانیوزا رئیس اتحادیه طلا و جواهر مشهد با اشاره به افزایش قیمت طلا در روزهای اخیر، دلیل اصلی این نوسانات را افزایش نرخ ارز در بازار داخلی دانست و تأکید کرد که با وجود کاهش احتمالی قیمت اونس جهانی طلا، رشد دلار همچنان بر بازار طلا تأثیرگذار است. یوسف تقی‌زادگان اظهار کرد: قیمت طلا پس از تعطیلات با افزایش مواجه بوده است. عامل اصلی این رشد، نرخ دلار و سایر ارزها در بازار داخلی است. اگرچه ممکن است قیمت اونس جهانی طلا نسبت به هفته گذشته کاهش یافته باشد، اما تأثیر نوسانات نرخ ارز در داخلی بر قیمت طلا بسیار بیشتر بوده است. وی با اشاره به وضعیت نرخ ارز در بازار، تصریح کرد: در روزهای اخیر شاهد بودیم که نرخ دلار تا حدود ۱۵۲ هزار تومان در بازار آزاد کاهش یافت اما اکنون دلار و تتر به محدوده ۱۷۰ هزار تومان رسیده که این خود عاملی برای افزایش قیمت طلا محسوب می‌شود.

بورس در شرایط تورمی

اگو ایران‌اتورم نقطه به نقطه خرد ادامه بر اساس اعلام مرکز آمار ایران به ۸۸.۶ درصد رسیده و تورم ماهانه نیز ۵۰.۹ درصد ثبت شده است، ارقامی که از تداوم شتاب رشد

سطح عمومی قیمت‌ها حکایت دارد و نشان می‌دهد که اقتصاد همچنان در وضعیت تورمی فشرده قرار دارد. در چنین فضایی، رفتار سرمایه‌گذاران به‌طور طبیعی به سمت دارایی‌هایی متمایل می‌شود که ظرفیت حفظ ارزش بر برابر افت قدرت خرید پول دارد داخلی بر قیمت طلا بسیار بیشتر بوده است. وی با اشاره به مقاصد جذب نقدینگی باشد. به بیان دقیق‌تر، در دوره‌های تورمی، دارایی‌هایی که پشتوانه واقعی دارند و امکان افزایش درآمد اسمی متناسب با رشد قیمت‌ها را دارا هستند، معمولاً عملکردی متفاوت از دارایی‌های نقدی نشان می‌دهند. سهام شرکت‌ها نیز از همین منظر قابل ارزیابی است؛ چراکه بسیاری از بنگاه‌ها به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم با متغیرهایی همچون نرخ ارز، قیمت‌های جهانی کالا و ارزش دارایی‌های فیزیکی در ارتباط هستند.

در بورس تهران، صنایع صادرات محور از جمله پتروشیمی، فلزات اساسی و معنی‌ها، بیش از سایر بخش‌ها تحت تأثیر نرخ ارز و قیمت‌های جهانی قرار دارند. در صورت تداوم رشد نرخ ارز یا افزایش قیمت‌های جهانی، درآمد ریالی این شرکت‌ها می‌تواند تقویت شود، عاملی که به‌طور بالقوه ظرفیت تعدیل ارزش سهام آن‌ها با شرایط تورمی را فراهم می‌کند. با این حال، تجربه بازار سرمایه ایران نشان داده است که رابطه میان تورم و رشد شاخص‌های بورسی خطی و تضمین‌شده نیست و متغیرهایی همچون سیاست‌های ارزی، مداخلات دولتی، نرخ بهره و سطح اعتماد سرمایه‌گذاران نیز نقشی تعیین‌کننده دارند.

شماره ۱۲
۱۲ خرداد
۱۴۰۵
شماره ۲۷۲۲

۵۹

اقتصاد